



Številka: U-I-149/16-9

Datum: 20. 2. 2018

SKLEP

Ustavno sodišče je v postopku za preizkus pobude Vitomirja Grosa, Kranj, na seji 20. februarja 2018

sklenilo:

Pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti 7. člena Odloka o kategorizaciji občinskih cest in kolesarskih poti v Mestni občini Kranj (Uradni list RS, št. 3/04 in 42/06) in 8. člena Odloka o kategorizaciji občinskih cest v Mestni občini Kranj (Uradni list RS, št. 51/12 in 86/16), kolikor kategorizirata lokalni cesti oziroma javni poti "Savski log-Zimsko kop. I" in "Savski log-Zimsko kop. II" v delih, ki potekajo po zemljiščih parc. št. 444/18 in 444/29, obe k. o. Kranj, se zavrže.

OBRAZLOŽITEV

1. Pobudnik izpodbija 7. člen Odloka o kategorizaciji občinskih cest in kolesarskih poti v Mestni občini Kranj (v nadaljevanju Odlok/04) in 8. člen Odloka o kategorizaciji občinskih cest v Mestni občini Kranj (v nadaljevanju Odlok/12), kolikor kategorizirata lokalni cesti oziroma javni poti "Savski log-Zimsko kop. I" in "Savski log-Zimsko kop. II" v delih, ki potekajo po zemljiščih parc. št. 444/18 in 444/29, obe k. o. Kranj. Navaja, da sta bili navedeni nepremičnini v denacionalizacijskem postopku z odločbama z dne 23. 10. 2008 in 2. 6. 2011 vrnjeni dedičem po Marici in Demetru Majdiču ter da je sam skrbnik njunega premoženja in njun pravni naslednik. Pojasnjuje, da se je zanesel na Odlok o ureditvenem načrtu območja MO 7/1 – Gorenjski sejem (Uradni list RS, št. 16/02 – v nadaljevanju Ureditveni načrt), ki na tem mestu ne predvideva nobene ceste, in ni mogel predvidevati, da bo Mestna občina Kranj kasneje sprejela temu Ureditvenemu načrtu neskladen in kontradiktoren predpis. Izpodbijanima odlokoma očita, da sta v nasprotju z 88. členom Zakona o denacionalizaciji (Uradni list RS, št. 27/91-I, 31/93, 65/98 in 66/2000 – v nadaljevanju ZDen), ki vse dokler o zahtevi za denacionalizacijo ni odločeno prepoveduje vsakršno razpolaganje s premoženjem, glede katerega po določbah ZDen obstaja dolžnost vrnitve, ter z Ureditvenim načrtom. Pravočasnost pobude utemeljuje z navedbami, da je za nastanek škodljivih posledic izvedel z vročitvijo odločbe z dne 19. 7. 2016, s katero je

Upravna enota Kranj navedeni denacionalizacijski delni odločbi v tistem delu, v katerem določata vrnitev nepremičnin parc. št. 444/18 in 444/29, obe k. o. Kranj, izrekla za nični. Ta odločba naj bi mu bila vročena 16. 8. 2016.

2. Odlok/04 je začel veljati 31. 1. 2004,¹ prenehal pa je veljati 21. 7. 2012,² z uveljavitvijo Odloka/12.³ Po tretjem odstavku 24. člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo in 109/12 – v nadaljevanju ZUstS) lahko pobudnik vloži pobudo, kadar podzakonski predpis ali splošni akt, izdan za izvrševanje javnih pooblastil, učinkuje neposredno in posega v pravice, pravne interese oziroma v pravni položaj pobudnika, v enem letu od njegove uveljavitve oziroma v enem letu od dneva, ko je pobudnik izvedel za nastanek škodljivih posledic. Ustavno sodišče praviloma presoja le veljavne predpise, na podlagi 47. člena ZUstS pa lahko presoja neveljavne predpise, če niso bile odpravljene posledice njegove protiustavnosti in nezakovitosti. Da bi bila torej pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti izpodbijanih predpisov dopustna z vidika navedenih procesnih predpostavk, morata biti za vsakega izmed predpisov kumulativno izpolnjena dva pogoja: (1) izpodbijani predpis učinkuje neposredno in posega v pravice, pravne interese oziroma v pravni položaj pobudnika in (2) pobuda mora biti vložena pravočasno glede na tretji odstavek 24. člena ZUstS. V zvezi z Odlokom/04 pa bi moral pobudnik glede na prvi odstavek 47. člena ZUstS izkazati tudi, (3) da niso bile odpravljene posledice zatrevane protiustavnosti. V nadaljevanju je Ustavno sodišče preizkusilo, ali je pobuda vložena pravočasno.

3. Zakonodajalec je v tretjem odstavku 24. člena ZUstS rok za vložitev pobude zoper podzakonske predpise in akte, izdane za izvrševanje javnih pooblastil, kadar ti neposredno posegajo v pravice, pravne interese oziroma pravni položaj pobudnika, določil tako, da ga je vezal na čas enega leta po uveljavitvi predpisa (t. i. objektivni rok) oziroma na čas enega leta po tem, ko je pobudnik izvedel za nastanek škodljivih posledic (t. i. subjektivni rok). Iz navedenega izhaja, da je za presojo pravočasnosti vložitev pobude za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti predpisa prvenstveno upošteven zakonsko določen objektivni rok, kar je razumljivo, saj se predpisi objavljajo v uradnih glasilih, objava pa je namenjena prav temu, da se vsi, ki jih predpis zadeva, z njim lahko seznanijo pred njegovo uveljavitvijo. To, da zakonodajalec dopušča tudi subjektivni rok, glede na navedeno ne more pomeniti zanikanja objektivnega roka. Pomeni le to, da nekatere škodljive posledice lahko nastanejo že s samo uveljavitvijo predpisa, nekatere škodljive posledice pa so že po svoji naravi takšne, da lahko nastanejo šele z njegovim izvrševanjem. V slednjih primerih bi vezanost zgolj na objektivni rok pomenila prehudo omejitev in zato zakon dopušča tudi subjektivni rok, ki je vezan na to, kdaj je posameznik izvedel za

¹ Člen 11 Odloka/04 je določal, da je ta odlok začel veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

² Člen 12 Odloka/12 določa, da začne ta odlok veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

³ Člen 11 Odloka/12.

nastanek škodljivih posledic. Ker je ta trenutek po naravi stvari odvisen od subjektivnih okoliščin na strani pobudnika, je pomembno, da ta izčrpno in prepričljivo utemelji trditev o tem, kdaj je izvedel za nastanek škodljivih posledic, ter pri tem navede tudi vsa dejstva in okoliščine, na podlagi katerih je mogoče njegovo trditev preveriti in oceniti. Dokazno breme o obstoju teh dejstev in okoliščin je torej v tem primeru v celoti na strani pobudnika, presoja Ustavnega sodišča pa je odvisna zlasti od prepričljivosti pobudnikove utemeljitve.⁴

4. Da bi se pobudnik lahko uspešno skliceval na subjektivni rok, bi torej moral dokazati, da je za nastanek zatrjevanih škodljivih posledic lahko izvedel šele določen čas po uveljavitvi posameznega predpisa, in utemeljiti, zakaj ta čas ni mogel segati v okvir enega leta od njegove uveljavitve. Lokalni cesti oziroma javni poti "Savski log-Zimsko kop. I" in "Savski log-Zimsko kop. II" sta kategorizirani od uveljavitve Odloka/04, tj. od januarja 2004, že pred tem pa je Odlok o kategorizaciji občinskih cest in kolesarskih poti v Mestni občini Kranj (Uradni list RS, št. 113/2000) na tem odseku kategoriziral lokalno cesto "Savski log-Zimsko kopališče". Po presoji Ustavnega sodišča pobudnik z zatrjevanjem, da je za kategorizacijo javne poti izvedel šele avgusta 2016, ko mu je bila vročena odločba Upravne enote Kranj z dne 19. 7. 2016, ni zadostil zahtevam, ki izhajajo iz prejšnje točke obrazložitve, saj ni pojasnil niti, zakaj se ni mogel že pred vročitvijo te odločbe seznaniti s kategorizacijo. S sklicevanjem na to, da se je zanesel na Ureditveni načrt iz leta 2002, pa glede na vse navedeno pobudnik pravočasnosti pobude tudi ne more utemeljiti.

5. Ker je pobudo glede na navedeno treba zavreči že zato, ker je prepozna, Ustavno sodišče ni preizkušalo, ali je pobudnik upravičena oseba in ali ima pravni interes za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti izpodbijanih predpisov ter ali pobudnik izkazuje pravovarstveno potrebo iz prvega odstavka 47. člena ZUstS za oceno ustavnosti in zakonitosti neveljavnega Odloka/04.

6. Ustavno sodišče je sprejelo ta sklep na podlagi tretjega odstavka 25. člena ZUstS v sestavi: predsednica dr. Jadranka Sovdat ter sodnice in sodniki dr. Matej Accetto, dr. Dunja Jadek Pensa, dr. Rajko Knez, dr. Etelka Korpič – Horvat, dr. Špelca Mežnar, dr. Marijan Pavčnik in Marko Šorli. Sklep je sprejelo soglasno.

dr. Jadranka Sovdat
Predsednica

⁴ Glej 5. točko obrazložitve sklepa Ustavnega sodišča št. U-I-267/10 z dne 15. 11. 2012 (Uradni list RS, št. 90/12).